

umuligt at finansiere præsteembederne gennem afkastet fra f.eks. præstejorden.

Ud over løn til de gejstlige var der i nogle årtier især en anden forholdsvis væsentlig post i statens støtte til folkekirken, nemlig tilskud til opførelse af kirker i nye byområder.

Man kan altså konstatere, at statens økonomiske støtte til folkekirken altid har været kædet sammen med bestræbelserne for at sikre, at kirken kunne leve op til sin kerneopgave, og dermed er den økonomiske støtte også ydet i overensstemmelse med grundintentionen i grundlovens § 4.

Man kan så spørge, om statens støtte til folkekirken er i strid med grundlovens § 68, hvor det er bestemt, at ingen er pligtig at yde personlige bidrag til nogen anden gudsdyrkelse end den, der er hans egen. Blandt de juridiske eksperter har der aldrig været tvivl om, at denne bestemmelse om personlige bidrag ikke omfatter det tilskud, som staten giver folkekirken via finansloven. Og det er jo også værd at tilføje, at de nuværende ordninger giver andre trossamfund og deres medlemmer på linje med humanitære organisationer kan opnå nogle skattemæssige begunstigelser.

Det er derfor efter regeringens opfattelse både grundlovsmedholdeligt og naturligt, at staten fortsat giver økonomisk støtte til folkekirken, og at støtten fortsat primært gives i forbindelse med det, der er kirkens kerneopgave, nemlig forkyndelsen.

Selv om man lagde støtten om til vedligeholdelse af kirker, ville man vel i øvrigt også komme til at støtte forkyndelsen, medmindre man begrænsede tilskuddet til kirker, der var taget ud af brug. Kirkerummet er jo forkyndelsens rum, som afspejler og understøtter den forkyndelse, som lyder i det.

Statens tilskud til præsteløn er også et udtryk for, at staten fortsat tager sin forpligtelse til at styrke folkekirken som kirke alvorligt, og at man ikke blot betaler for det, folkekirken tager sig af som samfundsmæssige opgaver, f.eks. at sørge for begravelsespladser og tage vare på en ganske betydelig del af danske kulturværdier.

Men når støtten ydes til præsteløn, kommer den selvfølgelig også indirekte til at fungere som en slags betaling til folkekirken for dens varetagelse af andre civile opgaver, nemlig registrering og funktionen som begravelsesmyndighed, fordi det jo er præster, der har an-

svaret for en meget betydelig del af arbejdet med de opgaver.

At staten yder tilskud til præsternes løn, er i øvrigt også efter min mening forudsætningen for, at præsterne fortsat har staten som ansættelsesmyndighed. Og det system bidrager efter min vurdering til at fastholde den meget værdsatte tradition, at folkekirkens præster i deres forkyndelse og embedsførelse i øvrigt er uafhængige af menighedsrådene.

Hvis præstelønnen udelukkende skal betales af kirkelige midler, må det naturlige være, at ansættelsesmyndigheden og i øvrigt den fulde kompetence i forhold til præsterne også flyttes til et rent kirkeligt regi. Det rummer i hvert fald en risiko for, at vi formindsker præsternes frihed i forkyndelse og embedsførelse.

Det er klart, at en støtte til folkekirken i form af tilskud til præsteløn indebærer, at staten – og det vil vel at mærke ikke blot sige Finansministeriet, men regeringen og Folketinget i forening – gennem finansloven har en afgørende indflydelse på, hvor mange præstestillinger der skal være i folkekirken, og hvordan de fordeles.

Jeg finder det fornuftigt, at staten på dette punkt – som i det hele taget med hensyn til økonomien i en så stor institution som folkekirken – har lidt snor i forbruget. Snoren bør være der af samfundsøkonomiske grunde og af hensyn til folkekirkens omdømme.

Efter min opfattelse er den statslige indflydelse på antallet af præstestillinger da også i praksis blevet brugt fornuftigt. Antallet af præstestillinger er gradvis blevet forøget i takt med de behov, som er udsprunget af udviklingen i befolkningstallet. I løbet af de seneste knap 20 år er antallet af præstestillinger således vokset fra 1.800 til knap 2.000. Fordelingen af stillinger mellem stifterne afgøres af kirkeministeren på baggrund af indstilling fra biskopperne, og inden for hvert enkelt stift er det biskoppen, der har ansvaret for placering af præstestillingerne. Det er naturligvis et ansvar, der udøves i dialog med menighedsråd og provster.

Det er næppe realistisk at forestille sig, at antallet af præster og fordelingen af dem kunne ændres meget, fordi man flyttede kompetencen for at træffe den type af afgørelser væk fra statslige myndigheder. Og derfor er der efter regeringens opfattelse ikke grund til at bede en kommission om at udarbejde forslag til, hvem der kunne overtage ansvaret for antallet af præster og fordelingen af dem.